

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Warszawa, 2 kwietnia 2020 r.

DMP-2.52.67.2020.AH

**Pani Małgorzata Gosiewska
Wicemarszałek Sejmu RP**

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pisma z dnia 27 marca 2020 r.:

1. znak: SPS-WP-17-14/20, zawierające wniosek o opinię do poselskiego projektu ustawy o pomocy przedsiębiorcom w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wraz z autopoprawką do projektu, (276)
2. znak: SPS-WP-17-15/20, zawierające wniosek o opinię do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,

oraz w nawiązaniu do pisma Prezesa UOKiK z dnia 1 kwietnia 2020 r., znak: DMP-2.52.63.2020.AH, pragnę przedstawić, co następuje.

1. Projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (dalej: projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom).

Na wstępie pragnę zwrócić uwagę, że projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom był przedmiotem wyjaśnień Prezesa UOKiK z dnia 1 kwietnia 2020 r., znak: DMP-2.52.63.2020.AH¹. W piśmie tym stwierdzono, że:

- zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o *systemie ubezpieczeń społecznych*², płatników składek będących przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*³ (dalej: ustawa Prawo przedsiębiorców), przysługujące wszystkim przedsiębiorcom, którzy nie prowadzą działalności lub odnotowali spadek przychodów w wysokości co najmniej 20% w porównaniu do średniomiesięcznego przychodu osiągniętego w 2019 r. na skutek i w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego, spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, nie stanowi pomocy publicznej ze względu na nie spełnienie przesłanki selektywności,
- zwolnienie osób fizycznych będących przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców, którzy nie prowadzą działalności lub odnotowali spadek przychodów w wysokości co najmniej 20% w porównaniu do średniomiesięcznego przychodu osiągniętego w 2019 r., z obowiązku płacenia zaliczek na podatek dochodowy, o którym mowa w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o *podatku dochodowym od osób fizycznych*⁴ (dalej: ustawa o PIT) nie stanowi pomocy publicznej ze względu na nie spełnienie przesłanki selektywności,
- zwolnienie osób prawnych, które nie prowadzą działalności gospodarczej lub odnotowały spadek przychodów w wysokości co najmniej 20% w porównaniu do średniomiesięcznego przychodu osiągniętego w 2019 r., z obowiązku opłacania zaliczek na podatek dochodowy, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o *podatku dochodowym od osób prawnych*⁵ (dalej: ustawa o CIT) w obecnym brzmieniu art. 4 może stanowić pomoc publiczną, ponieważ nie obejmuje swoim zakresem wszystkich podmiotów zobowiązanych do opłacania podatku dochodowego, o którym mowa w ustawie o CIT - uwzględnienie w art. 4 projektu ustawy spółek komandytowo-akcyjnych, jako zobowiązanych do opłacania ww. podatku, np. poprzez określenie

¹ W związku z wnioskiem o opinię z dnia 23 marca 2020 r. (SPS-WP-17-9/20).

² Dz. U. z 2020 r. poz. 266, ze zm.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1387 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 865 ze zm.

beneficjentów zwolnienia jako „podmioty zobowiązane do płacenia zaliczek na podatek dochodowy, o którym mowa w ustawie o CIT” spowodowałoby, że projektowane zwolnienie dotyczyłoby wszystkich zobowiązanych i nie stanowiłoby pomocy publicznej jako środek o charakterze nieselektywnym.

Należy dodatkowo zauważyć, że powyższa ocena opierała się na założeniu, że odwołanie w art. 4 ust. 1 projektu ustawy, który dotyczy zwolnień przysługujących osobom prawnym, do ustawy o PIT, znalazło się w projekcie ustawy omyłkowo i powinno być odwołaniem do ustawy o CIT, ponieważ osoby prawne nie podlegają ustawie o PIT. Przekazana obecnie autopoprawka do projektu ustawy o pomocy przedsiębiorcom przewiduje korektę ww. oczywistej omyłki w tytule ustawy przywołanej w art. 4 ust. 1.

W związku z powyższym pragnę podtrzymać wyjaśnienia i stanowisko wyrażone w piśmie Prezesa UOKiK z dnia 1 kwietnia 2020 r., że po uwzględnieniu powyższych uwag projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom, również w brzmieniu nadanym autopoprawką, nie będzie stanowił podstawy do udzielania pomocy publicznej.

Jednocześnie, przedstawiając dodatkowe wyjaśnienia dotyczące przesłanki selektywności, należy zwrócić uwagę, że w analizowanym projekcie ustawy warunki korzystania z projektowanych zwolnień są obiektywne i nie zależą od władztwa dyskrecyjnego organów administracji - wystarczy oświadczenie złożone przez przedsiębiorcę do właściwego organu. Przedsiębiorca, u którego nastąpił spadek przychodów o co najmniej 20 % automatycznie nabędzie prawo do zwolnienia, a zatem ulgi są potencjalnie dostępne dla wszystkich przedsiębiorców spełniających warunek osiągnięcia spadku przychodów. Ponadto, stosowanie niższej stawki nie jest uzależnione od rodzaju oraz miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Takie podejście potwierdza szereg decyzji Komisji Europejskiej oraz wyroków sądów europejskich. Przykładowo, w sprawie N-132/97 Maribel Quater, dotyczącej ulg w należnościach z tytułu ubezpieczeń społecznych dla belgijskich przedsiębiorstw zatrudniających pracowników fizycznych (zmniejszenie należności zależało w tym przypadku od ilości pracowników fizycznych zatrudnionych w przedsiębiorstwie), Komisja uznała, że ww. wsparcie nie stanowi pomocy publicznej, lecz stanowi środek generalny z uwagi na brak uprzywilejowania konkretnych sektorów, powszechną dostępność i jego automatyczne stosowanie bez swobody uznaniowości przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu środków.

Również w wyroku Trybunału (wielka izba) z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawach połączonych C-106/09 P i C-107/09 P "Gibraltar" wskazano, że „Sąd nie naruszając prawa rozstrzygnął, że warunek wypracowywania zysków oraz określenie pułapu opodatkowania do 15% zysków nie przyznaje korzyści selektywnych. Podnoszone przez Komisję korzyści,

wynikające ze środków mających zastosowanie bez rozróżnienia do wszystkich podmiotów gospodarczych, czyli warunek dotyczący osiągania zysków, na czym korzystają mało rentowne podmioty gospodarcze, oraz środki związane z ograniczeniem pułapu opodatkowania, z którego korzystają podmioty osiągające duże zyski, nie pozwalają na wyciągnięcie wniosku, że badane warunki opodatkowania pociągają za sobą skutki o charakterze selektywnym. Te skutki nie mogą bowiem sprzyjać „niektórym przedsiębiorstwom” oraz „produkcji niektórych towarów” w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, lecz są jedynie konsekwencją losowego wydarzenia polegającego na tym, że w trakcie danego okresu opodatkowania dany podmiot osiąga małe lub bardzo duże zyski. Z powyższego wynika, że należy oddalić zastrzeżenia skierowane przeciwko wyciągniętemu przez Sąd wnioskowi (...), że warunek wypracowywania zysków oraz określenie pułapu opodatkowania do 15% zysków, przyznają korzyści selektywne”.

Należy również podkreślić, że zwłaszcza w przypadku zwolnień dotyczących osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą są one uzasadnione logiką systemu. Dotyczą one co prawda pewnej określonej grupy przedsiębiorców, jednakże takie wyselekcjonowanie beneficjentów ma na celu zapewnienie przyszłych wpływów do systemu ubezpieczeń, który musi zabezpieczać gwarantowane świadczenia. Zwolnienie z opłacania składek w sytuacji spadku przychodów i wystąpienia trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej zapewni utrzymanie się tych przedsiębiorców na rynku i wznowienie opłacania składek w przyszłości. Zapewni to stały wpływ środków do systemu, którego celem jest stała i nieprzerwana wypłata świadczeń uprawnionym podmiotom, a zatem w interesie państwa jest okresowe udzielanie ulg, które umożliwią utrzymanie działalności gospodarczej - w przeciwnym razie, przy konieczności opłacania składek i jednoczesnych trudnościach finansowych i spadku przychodów, przedsiębiorcy zamykaliby działalność gospodarczą i zamiast zapewniać wpływ środków do systemu, staliby się jego beneficjentem jako osoby bezrobotne.

W związku z powyższym, projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom, po uwzględnieniu powyższych uwag, nie przewiduje udzielania pomocy publicznej i nie ma również konieczności jego notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie art. 108 TFUE. W takiej sytuacji nie będzie również potrzeby uwzględniania w projekcie ustawy art. 3 ust. 5 i art. 4 ust. 5.

